

Tjänster i allmänhetens intresse och det europeiska konventet

Gemensamt uttalande av Europeiska federationen för offentliganställdas förbund (EPSU), Europeiska transportfederationen (ETF), Europeiska lärareförbundet (ETUCE), UNI Europa

I. Ett europeiskt fördrag för alla medborgare

1. Undertecknade, Europeiska federationen för offentliganställdas förbund (EPSU), UNI Europa, Europeiska lärareförbundet (ETUCE), Europeiska transportarbetarefederationen (ETF) verkar för ett Medborgarnas Europa som bygger på solidaritet, jämlikhet och en hållbar social, ekonomisk och miljövänlig utveckling. Tjänster i allmänhetens intresse, som tillhandahålls av offentliga och privata inrättningar - transport, post, energi, vatten, banker, telekommunikationer, utbildning, media liksom hälso- och sjukvård – är av avgörande betydelse om vi ska kunna trygga en social och ekonomisk sammanhållning inom Europeiska unionen. En jämlik och universell tillgång till tjänster i allmänhetens intresse är en förutsättning för att medborgarna och de städer och kommuner där de lever verkligen ska komma i åtnjutande av sina grundläggande rättigheter. Tjänster i allmänhetens intresse är ett nyckelelement i den europeiska samhällsmodellen.
2. En översyn av EU-fördragen måste därför leda till ett erkännande av den roll tjänsterna i allmänhetens intresse spelar för det fortsatta arbetet med att bygga upp en politisk, social och ekonomisk Europeisk union. **Begreppet tjänster i allmänhetens intresse av hög kvalitet måste införlivas i definitionen av den Europeiska unionens syften och uppgifter som likvärdigt med tillskapandet av den inre marknaden.** Detta är särskilt viktigt också inför utvidgningen av den Europeiska unionen.
3. Undertecknade organisationer pläderar med kraft för **att den nuvarande obalansen mellan regler som styr konkurrensen och regler för tjänster i allmänhetens intresse på europeisk nivå rättas till.** En demokratisk kontroll och redovisningsskyldighet, ett ansvarsmedvetet användande av knappa resurser, möjligheten att förebygga missbruk av marknadsdominerande ställning, långsiktighet vad gäller tillhandahållande av tjänster och en långsiktig försörjningstrygghet för många tjänster kräver ett offentligt engagemang och kan inte överlåtas åt marknadskrafterna. Vidare måste fusioner och förvärv på området allmännyttiga tjänster bedömas utifrån den betydelse de har för allmänheten.
4. Översynen av fördragen bör **stärka neutralitetsprincipen i fråga om ägandet av tjänster i allmänhetens intresse.** Statliga subventioner eller exklusiva rättigheter som beviljats i samband med organisationen av tjänster i allmänhetens intresse ska inte anses ha en snedvridande inverkan på konkurrensen om de medel som använts för att nå fastställda politiska mål är rimliga. Av hänsyn till närhetsprincipen måste demokratiskt tillsatta nationella, regionala och lokala myndigheter i medlemsstaterna ha full frihet att bestämma hur de önskar tillhandahålla en tjänst i allmänhetens intresse, inklusive att föra över tjänsten från privat till offentligt ägande. I många fall har ett offentligt tillhandahållande visat sig vara ett lönsamt och konkurrenskraftigt alternativ.
5. Den politiska, ekonomiska och sociala integrationen kräver ett utökat administrativt samarbete inom hela Europeiska unionen. En enhetlig och konsekvent tillämpning av EU-lagstiftning är ett viktigt led i ett gott EU-styre. Yrkesmässig rörlighet för offentliganställda och statstjänstemän mellan måste befrämjas liksom ett ömsesidigt erkännande av kvalifikationer och möjligheten att medföra pensionsrättigheter till ett annat land. **Arbetstagarnas fria rörlighet, som är en av de grundläggande principerna inskrivna i Fördraget om den Europeiska gemenskapen bör gälla även för statstjänstemän och arbetstagare som behandlas som sådana liksom övriga anställda inom offentlig förvaltning och offentlig service.**
6. Det framtida fördraget bör också innehålla bestämmelser om att Europeiska unionen ska verka för dessa principer i sina ekonomiska och handelsmässiga förbindelser med övriga länder framförallt inom Världshandelsorganisationen, Världsbanken och Internationella Valutafonden.

II. Förslag om att ändra de europeiska fördragen med avseende på "tjänster i allmänhetens intresse"

Tillsammans med den Europeiska fackliga samorganisationen (EFS) begär Europeiska federationen för offentliganställdas förbund (EPSU), Europeiska transportarbetarfederationen (ETF), Europeiska lärarförbundet (ETUCE) och UNI Europa att den europeiska stadgan för grundläggande rättigheter införlivas i det reviderade fördraget. Vi anser att det europeiska fördraget måste innehålla en förpliktelse om att ta samma hänsyn till allmänintresset som till konkurrensregler. Vi lägger därför fram följande förslag till fördragsändringar:

1. **Principerna för tjänster i allmänhetens intresse förankras i författningsdelen av fördragsbestämmelserna och ingår i de "gemensamma målen" (artikel 2 i EU-fördraget):**

"att inom ramen för sin befogenhet och verksamhet säkerställa och främja tjänster i allmänhetens intresse av hög kvalitet som grundar sig på principer om universalitet, lika tillgång, neutralitet vad gäller ägarskap, rättvis prissättning, arbetskvalitet, sysselsättning av kvalitet, säkerhet och social rättvisa. Unionen skall i synnerhet se till att de mål som avses i denna artikel även respekteras i all dess externa verksamhet."

och som en uppgift för "gemensam verksamhet" (artikel 3.1 i EG-fördraget):
"åtgärder för att säkerställa och främja tjänster i allmänhetens intresse".

2. **Artikel 16 i EG-fördraget skall lyda som följer:**

"(1) Med beaktande av den betydelse som tjänster i allmänhetens intresse har för unionens gemensamma värderingar och den roll som dessa tjänster spelar när det gäller att främja social och territoriell sammanhållning, skall kommissionen och medlemsstaterna, var och en inom ramen för sina respektive befogenheter och inom detta fördrags tillämpningsområde, sörja för att sådana tjänster utförs på grundval av principer och villkor som gör det möjligt för dem att fullgöra sina uppgifter.

(2) Det måste stå medlemsstaternas statliga, regionala och lokala myndigheter fritt att i enlighet med nationell lagstiftning och praxis avgöra på vilket sätt de önskar tillhandahålla en tjänst i allmänhetens intresse.

(3) Utan att det påverkar utövandet av någon offentlig makt eller verksamhet utan vintsyfte skall [EU:s] konkurrensregler endast tillämpas på organisation och tillhandahållande av tjänster i allmänhetens intresse i den utsträckning som fastställs av rådet och EP [kvalificerad majoritetsomröstning & medbeslutande] för varje enskild sektor och med beaktande av principerna och målen för tjänster i allmänhetens intresse. Vad gäller statligt stöd, särskilda eller exklusiva rättigheter som beviljats i samband med organisation av tjänster i allmänhetens intresse skall de inte anses snedvrída konkurrensen om medlen som använts för att nå det fastställda målet är rimliga."

3. **Övrigt**

Artikel 39. 4 i EG-fördraget skall strykas.

Denna paragraf utesluter anställning i offentlig tjänst från den fria rörligheten för arbetstagare. Bestämmelsen är sedan länge förlegad i praktiken. Yrkesmässig rörlighet mellan medlemsstaterna för offentliganställda och statstjänstemän måste främjas, liksom ömsesidigt erkännande av kvalifikationer och överföring av pensionsrättigheter mellan länder.

Kommission skall uppmana arbetsmarknadens parter att enas om eventuella undantag under en övergångsperiod.

www.epsu.org
Tel: + 322 250 10 80
Fax: + 322 250 10 99
epsu@epsu.org

The **European Federation of Public Service Unions, EPSU**, is a free and democratic Federation of independent trade union organisations for employees in public services in Europe. EPSU is a member of the ETUC.

The Federation speaks on behalf of over 180 public sector unions representing 10 million organised workers in national and European administrations, local and regional government, health and social services and public utilities (energy, waste, water). The EPSU was founded in 1978.

President: Anna Salfi of FP-CGIL, Italy
Vice-President: Anne-Marie Perret, FGF FO France
EPSU General Secretary: Carola Fischbach-Pyttel

www.itf.org.uk/ETF
Tel: +322 285 46 60
Fax: +322 280 08 17
etf@etf.skynet.be

The **European Transport Workers' Federation ETF** is a new and the only pan-European trade union organization embracing transport trade unions from all geographic Europe: from Albania to United Kingdom. The ETF was created in Brussels in June 1999. ETF is a member of the ETUC

The ETF has affiliated 196 unions organizing workers in railways, road transport, maritime transport, ports and docks, inland navigation, civil aviation, fisheries, and tourism services. The ETF represents some three million workers from 38 European countries.

President: Wilhelm Haberzettl, Gewerkschaft der Eisenbahner, Austria
Vice-President: Graham Stevenson, TGWU, UK
ETF General Secretary: Doro Zinke

www.csee-etuce.org
Tel: +322 224 06 91
Fax: +322 224 06 94
secretariat@csee-etuce.org

The **European Trade Union Committee for Education, ETUCE**, which was established in 1975, represents 81 teachers' unions in 19 European Union (EU) and European Free Trade Association (EFTA) countries. ETUCE is composed of national organisations of teachers and other staff in education being member organisations of Education International (EI) or the World Confederation of Teachers (WCT). ETUCE is a member of the ETUC.

It has 53 associated member organisations in 24 Central and Eastern European countries. The total coverage in Europe amounts to 134 organisations representing around 9 million members.

President: Doug McAvoy
Vice-Presidents: Paula Borges, Christoph Heise, Georges Vansweevelt
ETUCE General Secretary: Jörgen Lindholm

www.uni-europa.org
Tel: +322 234 56 56
Fax: +322 235 08 70
Uni-europa@union-network.org

UNI-Europa is a European trade union federation for services and communication. UNI-Europa has 320 affiliates and speaks for 7 million organised workers in the commerce, finance, telecommunication, postal, graphical, cleaning, security, business services, IT, personal services, social protection, leisure, sport, media and entertainment sectors.

UNI-Europa is a member of the ETUC.

UNI-Europa co-presidents are Roland Issen (ver.di, Germany) and Tony Young (CWU, UK).

UNI-Europa Regional Secretary: Bernadette Tesch-Ségo